मुच्येत्तथातुरो रोगाद्दुःखान्मुच्येत दुःखितः। तिर्य्यग्योनिं न गच्छेच्च रूपवांश्च भवेन्नरः।
ऋद्धिमान् वै कुरुश्रेष्ठ प्राप्नुयाच्च महद्यशः। एतत्ते कथितं राजन्मांसस्य परिवर्ज्जने।
प्रवृत्तौ च निवृत्तौ च विधानमृषिनिर्म्मितं।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि मांसभक्षणनिषेधे पञ्चदशाधिकशततोऽध्यायः॥ ११५॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ इमे वै मानवा लोके नृशंसा मांसगृद्धिनः। विसृज्य विविधान् भक्ष्यान् महारक्षोगणा इव। ५९८०
अपूपान् विविधाकारान् शाकानि विविधानि च। खाण्डवान्नसयोगान्न तथेच्छन्ति यथामिषं।
तत्र मे बुद्धिरत्रैव विमर्षे परिमुह्यते। न मन्ये रसतः किञ्चिन्मांसतोऽस्तीति किञ्चन।
तदिच्छामि गुणान् श्रोतुं मांसस्याभक्षणे प्रभो। भक्षणे चैव ये दोषास्तांश्चैव भरतर्षभ।
सर्व्वं तत्त्वेन धर्म्मज्ञ यथावदिह धर्म्मतः। किंवा भक्ष्यमभक्ष्यं वा सर्व्वमेतद्वदस्व मे।
यथैतद्यादृशञ्चैव गुणा ये चास्य वर्ज्जने। दोषा भक्षयतो येऽपि तन्मे ब्रूहि पितामह। ५९८५
॥ भीष्म उवाच ॥ एवमेतन्महाबाहो यथा वदसि भारत। न मांसात् परमं किञ्चिद्रसतो विद्यते भुवि।
कृशक्षीणाभितप्तानां ग्राम्यधर्म्मरतात्मनां। अध्वना कर्षितानाञ्च न मांसाद्विद्यते परं।
सद्यो वर्द्धयति प्राणान् पुष्टिमग्र्यां दधाति च। न भक्ष्योऽभ्यधिकः कश्चिन्मांसादस्ति परन्तप।
विवर्ज्जिते तु बहवो गुणाः कौरवनन्दन। ये भवन्ति मनुष्याणां तन्मे निगदतः शृणु।
स्वमांसं परमांसेन यो वर्द्धयितुमिच्छति। नास्ति क्षुद्रतरस्तस्मात् सुनृशंसतरो नरः। ५९९०
न हि प्राणात् प्रियतरं लोके किञ्चन विद्यते। तस्माद्दयां नरः कुर्य्याद्यथात्मनि तथा परे।
शुक्राच्च तात सम्भूतिर्म्मांसस्येह न संशयः। भक्षणे तु महान् दोषो निवृत्त्या पुण्यमुच्यते।
विधिना वेददृष्टेन तद्भुक्तेह न दुष्यति। यज्ञार्थे पशवः सृष्टा इत्यपि श्रूयते श्रुतिः।
अतोऽन्यथा प्रवृत्तानां राक्षसो विधिरुच्यते। क्षत्रियाणाञ्च यो दृष्टो विधिस्त्वमपि मे शृणु।
वीर्य्येणोपार्ज्जितं मांसं यथा भुञ्जन्न दुष्यति। आरण्याः सर्व्वदैवत्याः सर्व्वशः प्रोक्षिता मृगाः। ५९९५
अगस्त्येन पुरा राजन् मृगया येन पूज्यते। नात्मानमपरित्यज्य मृगया नाम विद्यते।
समतामुपसङ्गम्य भूतं हन्यति हन्ति वा। अतो राजर्षयः सर्व्वे मृगयां यान्ति भारत।
न हि लिप्यन्ति पापेन न चैतत् पातकं विदुः। न ह्यतः सदृशं किञ्चिदिह लोके परत्र च।
यत् सर्व्वेष्विह भूतेषु दया कौरवनन्दन। न भयं विद्यते जातु नरस्येह दयावतः।
दयावतामिमे लोकाः परे चापि तपस्विनां। अहिंसालक्षणो धर्म्म इति धर्म्मविदो विदुः। ६०००
यदहिंसात्मकं कर्म्म तत् कुर्य्यादात्मवान्नरः। पितृदैवतयज्ञेषु प्रोक्षितं हविरुच्यते।
अभयं सर्व्वभूतेभ्यो यो ददाति दयापरः। अभयं सर्व्वभूतानि ददतीत्यनुशुश्रुम।
क्षतञ्च स्खलितञ्चैव पतितं क्लिष्टमाहतं। सर्व्वभूतानि रक्षन्ति समेषु विषमेषु च।
नैनं व्यालमृगा घ्नन्ति न पिशाचा न राक्षसाः। मुच्यते भयकालेषु मोचयेद्यो भयेऽपरान्।
प्राणदानात् परं दानं न भूतं न भविष्यति। न ह्यात्मनः प्रियतरं किञ्चिदस्तीह निश्चितं। ६००५